

RICHTLIJN INDICATIESTELLING 2020-2023



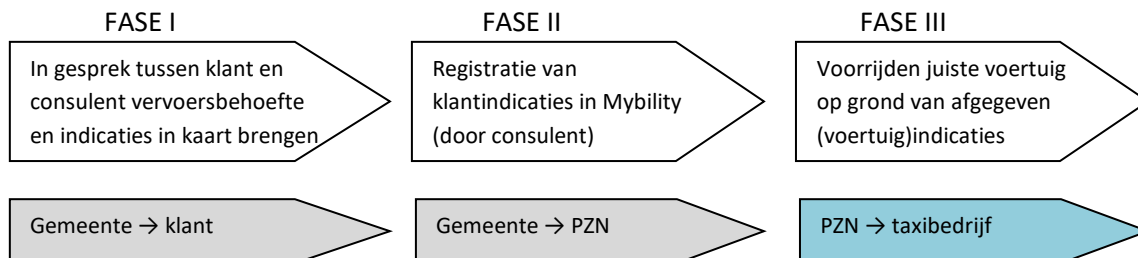
opgesteld door: Regio West-Brabant, i.s.m. West-Brabantse gemeenten

laatste update: 21 februari 2020

Waarom deze richtlijn?

Via de richtlijn indicatiestelling wordt de afstemming tussen de vervoersbehoefte van de klant (uitgedrukt in indicaties) en het voorrijden van het juiste voertuig geborgd. Het maken van heldere afspraken aan de voorkant creëert voor alle betrokkenen (indicatiestellers, PZN en taxibedrijven) duidelijkheid over de taken en wederzijdse verantwoordelijkheden.

Proces en verantwoordelijkheid



Fase I: Onderzoek mobiliteitsbehoefte en vervoersmogelijkheden klant

1. Verzoek klant voor ondersteuning

Wanneer een inwoner in zijn of haar zelfredzaamheid of participatie beperkt wordt, kan hij/zij om ondersteuning vragen bij de eigen gemeente. De gemeente bekijkt op verschillende niveaus naar oplossingen om de beperkingen te verminderen of weg te nemen. Mobiliteit is een belangrijke voorwaarde om te kunnen participeren in de samenleving.

2. In kaart brengen mobiliteitsbehoefte, vervoersmogelijkheden en beperkingen

De gemeente brengt -in beginsel via een gesprek tussen klant en Wmo-consulent- de mobiliteitsbehoefte van de klant in kaart. Die behoefte wordt getoetst aan de vervoersmogelijkheden en beperkingen van de klant.

Qua vervoersmogelijkheden worden (in chronologische volgorde) de volgende zaken bekeken:

- Eigen kracht:** wat kan de klant zelf?
→ bijv. lopen, fietsen, eigen auto, rollator
- Sociale netwerk:** welke mogelijkheden heeft de klant in de eigen omgeving?
→ bijv. meerijden met de burens, vrienden of familie
- Collectieve voorzieningen:** kan de klant gebruik maken van algemene voorzieningen?¹
→ bijv. gebruik maken van het (reguliere) openbaar vervoer of vrijwilligersvervoer
→ als dat niet lukt wellicht de OV-deeltaxi
- Maatwerkoplossing:** welke maatwerkoplossing sluit beste aan op behoefte klant?
→ bijv. Wmo-deeltaxi, pgb, rolstoel of scootmobiel, auto-aanpassing

Wanneer is het collectieve openbaar vervoer geen alternatief voor een klant?

Het OV kan voor een klant geen oplossing bieden, wanneer een persoon:

- niet in staat is om binnen een redelijke tijd de afstand naar de OV-halte te overbruggen
- niet staand of zittend kan wachten bij een halte
- hulp nodig heeft bij het in- of uitstappen
- veel moeite heeft om een dienstregeling te begrijpen

¹ Via OV-nabijheidsscan is inzicht te verkrijgen in de afstand tot de bushalte: <http://ovnabij-westbrabant.oververkeer.nl/>

3. Keuze gemeente voor afgifte passende voorziening

Aan de hand van het onderzoek onder 2) bepaalt de gemeente wat voor de klant een passende voorziening is. Pas als voor de klant (al dan niet met beperkingen) geen oplossing gevonden kan worden in de eigen omgeving, het sociale netwerk of via collectieve voorzieningen, dan komt deeltaxi als vervoersalternatief in beeld.

Hoe verschilt de OV-deeltaxi van de Wmo-deeltaxi?

- *Kenmerkend verschil: de OV-deeltaxi staat open voor iedereen, de Wmo-deeltaxi wordt alleen afgegeven op basis van een beschikking door de gemeente.*
- *De gemeente bepaalt de criteria/richtlijnen om aan een klant een Wmo-deeltaxi pas toe te kennen.*

4. In geval uitkomst 'deeltaxi': toetsen op geschiktheid collectief vervoer

Mogelijke uitkomst van het onderzoek kan zijn dat de Wmo-deeltaxi de best passende voorziening is voor de klant. Gelet op het collectieve karakter van het systeem, is nog een extra toets noodzakelijk. Want hoewel deeltaxi een open systeem is, is deeltaxi (OV en Wmo) als voorziening niet geschikt voor iedereen.

Deeltaxi is geen adequate oplossing, als:

- een persoon liggend vervoerd moet worden;
- uitzonderlijke situaties in de taxi niet te voorkomen zijn (denk aan: chronische incontinentie, fobische of psychische klachten, niet behandelbare epilepsie);
- het gebruik van de deeltaxi te belastend is voor de cliënt;
- de klant + (elektrische) rolstoel samen meer wegen dan 350 kilo;
- een persoon te veel last heeft van door specialisten aangetoonde allergieën voor stoffen waarmee in de taxi in aanraking kan komen (denk aan honden, rook, parfum).
- de rolstoel waarin een persoon vervoerd wordt niet voldoet aan de Code VVR

In alle bovengenoemde gevallen dient voor de klant een andere oplossing gevonden te worden.

5. Toekennen deelindicaties aan de klant

Als uit het onderzoek blijkt dat de Wmo-deeltaxi de meest passende én adequate voorziening is voor de door de klant gevraagde ondersteuning, dan is het mogelijk om deelindicaties toe te kennen.

Fase II gaat in op de deelindicaties die voor Deeltaxi West-Brabant in Mybility ingevoerd kunnen worden. Daarbij geldt een onderscheid in begeleiders-, voertuig- en rolstoelindicaties (en bagage). Fase III geeft aan wat de (mogelijke) consequenties van de deelindicaties zijn op het te sturen voertuig. Aan de hand van die afspraken kan de indicatiesteller in overleg met de klant op voorhand nagaan of sprake is van een passend voertuig.

6. Bevestigen afspraak met klant via persoonlijke beschikking

Na het doorlopen van fase II en III markeert de gemeente het traject met de klant via de afgifte van een persoonlijke Wmo-beschikking. De deelindicaties maken onderdeel uit van het indicatieproces door de gemeente en staan in beginsel ook in de beschikking².

² Gemeenten kunnen hier desgewenst van afwijken, bijv. omdat indicaties regelmatig aan veranderingen onderhevig zijn.

Fase II: Registratie van klantindicaties (Mybility)

Fase II is de 'schakelfase', waarbij de beperkingen van de klant via een (limitatieve) lijst van indicaties geregistreerd worden in de klantbeheerapplicatie (Mybility). De registratie van de indicaties in Mybility bepaalt uiteindelijk de speelruimte voor taxibedrijven in de uitvoering.

Overzicht indicaties Mybility

- | | |
|---------------------------------|--|
| A) Begeleidersindicaties | a. sociale begeleiding
b. verplichte (medische) begeleiding
c. OV-begeleiding
d. SOHO/hulphond ³ * |
| B) Voertuigindicaties | e. extra beenruimte *
f. lage instap *
g. hoge zit *
h. alleen personenauto * (+10%)
i. voorin * (+10%) |
| C) Rolstoelindicaties | j. rolstoel * (+30%)
k. elektrische rolstoel * (+30%)
l. scootmobiel * (+30%) |
| D) Bagage | m. opvouwbare rolstoel
n. rollator
o. (vaste) bagage overig (bijv. zuurstoffles) |

* deze indicaties zijn van invloed op het voor te rijden voertuig
(tussen haakjes staat de opslag op ritkosten die gemeenten betalen voor ritten met deze indicatie)

A) Begeleidersindicaties

a. Sociale begeleiding

Wanneer?	Elke Wmo-reiziger heeft altijd recht op 1 sociale begeleider. De sociale begeleiding staat in Mybility standaard op 1 bij aanmaken Wmo-pas.
Tarief?	De sociale begeleider betaalt, afhankelijk van gemeentelijke keuze, 1x of 2x het Wmo-kilometertarief. Het instaptarief is gelijk aan dat van de Wmo'er.
Voorwaarden?	Er zijn geen specifieke voorwaarden verbonden aan de sociale begeleider.
Aandacht?	Vanwege een gezinssituatie kan een consulent besluiten tot toekenning van meerdere sociale begeleiders (bijv. bij ouders waarvan het kind recht heeft op vervoer per deeltaxi). Het aantal begeleiders kan gelijk zijn aan het aantal gezinsleden. Dit geldt ook als één of beide ouders recht zouden hebben op vervoer per deeltaxi. Het totaal aantal sociale begeleiders mag niet meer zijn dan 7.

³ Bijv. blindengeleidehond, sociale hond → noodzakelijk ter begeleiding van de klant (hulphond is dus geen gewone hond)

b. Verplichte(medische) begeleiding

Wanneer?	Verplichte (medische) begeleiding wordt toegekend wanneer de cliënt tijdens de rit niet alleen kan of mag reizen, omdat de cliënt: • onrustig wordt of storend gedrag vertoont; • een gevaar voor zichzelf, de chauffeur en/of de medereizigers vormt; • tijdens de rit mogelijk medische handelingen moet ondergaan; • jonger is dan 12 jaar.
Tarief?	De verplichte(medische) begeleider reist altijd gratis mee.
Voorwaarden?	• de verplichte begeleider reist op alle reizen, de gehele reis, met de cliënt mee. • niet iedereen kan als verplichte begeleider aangemerkt worden. Een verplichte (medische) begeleider is zelf: - minimaal 12 jaar oud; - geen Wmo-pashouder met een indicatie voor verplichte begeleiding; - geen rolstoelgebonden klant; - in staat tot het verrichten van de medische handelingen die nodig kunnen zijn in verband met de handicap van de reiziger.

c. OV- begeleiding

Wanneer?	Elke deeltaxi klant heeft op vertoon van een geldige OV-begeleiderskaart recht op het meenemen van één persoon.
Tarief?	De OV-begeleider reist, net als de verplichte begeleider, altijd gratis mee.
Voorwaarden?	De klant moet een kopie van de geldige OV-begeleiderskaart aan PZN hebben gestuurd. Alleen dan geldt het recht op het meenemen van de OV-begeleider.

d. SOHO/Hulphond

Wanneer?	Als een Wmo-klant tijdens het vervoer gebruik maakt van een hulphond (of sociale of blindengeleidehond), dan wordt de indicatie hulphond aangevinkt.
Tarief?	De hulphond reist altijd gratis mee.
Voorwaarden?	• Deze indicatie geldt alleen voor hulphonden, niet voor gewone honden. • Als een klant een deeltaxirit maakt met een hulphond, krijgt de klant automatisch een zitplaats voorin een personenwagen toegewezen. De hulphond reist mee op schoot of aan het voeteneinde van de klant. Enige uitzondering geldt als de klant ook met een rolstoel reist (dan komt er bus voorgereden).

Opmerkingen bij de begeleidersindicaties

- Begeleidersindicaties kunnen in combinatie voorkomen. Het ritregistratiesysteem van PZN pelt automatisch het rittarief af aan de hand van de toegestane indicaties.
- Uit jurisprudentie blijkt dat de begeleiding van verstandelijk en/of visueel gehandicapten als sociale begeleiding, en dus niet als verplichte begeleiding, aangemerkt kan worden.
- De begeleiding van de chauffeur stopt bij de voordeur van een woonhuis of bij de hoofdingang van een flat/verzorgingshuis. De klant is dus zelf verantwoordelijk voor het overbruggen van de afstand van hoofdingang naar de eigen voordeur. Dit gegeven kan van invloed zijn op de af te geven begeleiding.
- De begeleidersindicaties (m.u.v. hulphond) hebben geen invloed op de voertuigkeuze.

B. Voertuigindicaties

In de volgende tabel staan de voertuigindicaties en de ziektebeelden die daar aan ten grondslag kunnen liggen:

	Indicatie	Beperking cliënt (limitatief)
e	extra beenruimte	knie niet of weinig buigbaar (met gestrekt been reizen)
f	lage instap	moeite met nemen van traptreden
g	hoge zit	rugklachten, niet uit personenwagen kunnen stappen
h	personenauto	rugklachten, niet bestand tegen schokkerige bus (bv. drempels)
i	voorin	wagenziekte

Verzoek vervoerders

De bij klanten ingegeven voertuigindicaties zijn direct van invloed op het door taxibedrijven te sturen juiste voertuig. Hoe meer indicaties er bij een klant zijn aangekruist, des te minder geschikte voertuigen er gestuurd kunnen worden. PZN en de taxibedrijven doen daarom een beroep op alle indicatiestellers om waar mogelijk terughoudend te zijn met de afgifte van voertuigindicaties, in het bijzonder de indicaties personenwagen en voorin zitten.

Namens hen bedankt voor de medewerking!

Opmerkingen bij de voertuigindicaties

- Slechts enkele voertuigindicaties kunnen in combinatie voorkomen (zie fase III);
- Voor de klant zijn geen extra kosten verbonden aan het recht op een voertuigindicatie;
- Deeltaxi West-Brabant kent geen indicatie individueel vervoer. Klanten die individueel -of rechtstreeks van A naar B- vervoerd moeten worden, zijn niet geschikt voor het collectieve deeltaxisysteem.

C. Rolstoelindicaties

In de klantregistratie wordt onderscheid gemaakt in een drietal rolstoelindicaties:

- j. rolstoel
- k. elektrische rolstoel
- l. scootmobiel

Als de klant tijdens de rit gebruik maakt van één van deze hulpmiddelen, dan moet dit in Mybility worden aangekruist.

Code Veilig Vervoer Rolstoelgebruikers (VVR)

De Code VVR⁴ (laatst geactualiseerd in 2019) is van toepassing verklaard op het contract Deeltaxi West-Brabant. In de Code VVR zijn richtlijnen voor veilig rolstoelvervoer opgenomen, voor respectievelijk rolstoelgebruikers en hun begeleiders, aanbesteders/opdrachtgevers, adviseurs, vervoerders, chauffeurs, fabrikanten en importeurs.

⁴ Te raadplegen via de link: <https://www.sfmobiliteit.nl/werkgever/opleidingen-sfm/code-vvr>

Gemeentelijke verantwoordelijkheid

De gemeenten dienen bij de afgifte van elke rolstoelindicatie na te gaan of het hulpmiddel veilig vervoerbaar is⁵. Voor gemeenten is de Code VVR daarom op twee momenten relevant:

- bij de inkoop van hulpmiddelen (rolstoelmaterieel) → richtlijnen aanbesteders;
- bij de indicatiestelling voor deeltaxi → richtlijnen indicatiestellers.

Als de rolstoel of scootmobiel van de klant niet of niet verantwoord vastzetbaar is, dan mag de chauffeur de klant weigeren. Een klant kan dan terugverwezen worden naar de gemeente.

Aandachtspunten scootmobielvervoer

- Het meenemen van een scootmobiel in deeltaxi is aan de volgende regels gebonden:
 - alleen de chauffeur rijdt de scootmobiel in het voertuig (dus niet de klant zelf);
 - de klant maakt verplicht een transfer naar een zitplaats;
 - de scootmobiel moet goed vastgezet worden in de taxi (als bagage).
- Sommige gemeenten staan niet toe dat klanten met een scootmobiel in een deeltaxi reizen⁶. Qua registratie is het zo ingeregeld dat gemeenten dit zelf in Mybility kunnen inregelen:
 - als de indicatie scootmobiel bij de Wmo-klant in Mybility is aangekruist, dan mag de klant tegen Wmo-tarief gebruik maken van de scootmobiel in de deeltaxi;
 - als die indicatie niet is aangekruist in Mybility, dan is het voor die klant niet toegestaan met de scootmobiel tegen Wmo-tarief te reizen. Klanten kunnen de rit wel inboeken tegen OV-tarief.

D. Bagage

De volgende hulpmiddelen worden als bagage aangemerkt:

- m. opvouwbaar rolstoel
- n. rollator
- o. (vaste) bagage overig (bv. zuurstoffles)

Kenmerkend voor deze hulpmiddelen is dat ze in alle voertuigen vervoerd kunnen worden. Aan deze voertuigen zijn dus geen voertuigtypen gekoppeld.

Opvouwbaar rolstoel = verplicht transfer

Als een klant in een opvouwbaar rolstoel zit, en geen transfer kan maken naar een zitplaats, dan dient bij de klantgegevens niet de indicatie opvouwbaar rolstoel te worden aangevinkt, maar rolstoel. Bij een opvouwbaar rolstoel geldt namelijk per definitie dat een klant een transfer kan maken naar een zitplaats.

⁵ Te raadplegen via de link: <https://www.sfmobiliteit.nl/werkgever/opleidingen-sfm/code-vvr>

⁶ Bijv. door eigen keuze voorziening (scootmobiel óf deeltaxi) of veiligheidsaspect (vervoermiddel in vervoermiddel).

Fase III: Doorvertaling indicaties naar voertuigen

In deze fase worden de beschikbare indicaties gekoppeld aan een bepaald type voertuig.

Voertuigtypen Deeltaxi West-Brabant

Voor het Deeltaxivervoer West-Brabant wordt onderscheid gemaakt tussen⁷:

a) Personenwagen

- kenmerken zich door een lage instap en lage zitplaatsen;
- naast de chauffeur mag 1 passagier plaatsnemen;
- op de achterbank van een personenwagen mogen maximaal 2 klanten vervoerd worden;
- een opvouwbare rolstoel of rollator kan in de kofferbak meegenomen worden.

b) Bus

- geschikt voor het vervoer van grotere aantallen passagiers (maximaal 8).
- geschikt voor klanten met instapproblemen (bv. door rugklachten);
- kent geen plaats die kan gelden als 'voarin zitten'.

c) Bus met lift (rolstoelbus)

- zelfde specificaties als bij bus, alleen voorzien van een lift (of oprijdplaat);
- geschikt voor het vervoer van rolstoelen en/of grotere aantallen passagiers (maximaal 8);
- door lift zijn deze bussen ook geschikt voor lage instap (in tegenstelling tot bus).

Vertaaltabel

	Indicatie	Beperking cliënt	Personenwagen	Bus	Bus met lift
d	SOHO/hulphond		x (voarin)		
e	extra beenruimte	<i>kníe niet/weinig buigbaar</i>	x (voarin)	x	x
f	lage instap	<i>moeite met traptreden</i>	x		x
g	hoge zit	<i>rugklachten</i>		x	x
h	personenwagen	<i>rugklachten</i>	x		
i	voarin	<i>wagenziekte</i>	x (voarin)		
j	rolstoel				x
k	elektrische rolstoel				x
l	scootmobiel				x

Nadere toelichting bij de tabel:

- e. Belangrijkste bij de indicatie extra beenruimte is dat de klant zijn/haar gestrekte been kwijt kan. Dit kan ofwel in een personenwagen voorin ofwel in een bus met extra beenruimte.
- f. De lage instap kan worden ingevuld via een personenwagen ofwel via een bus met lift, waarbij de klant via de lift in het voertuig wordt gebracht.
- i. De indicatie voorin zitten is altijd en automatisch gekoppeld aan een personenwagen.

⁷ PZN bepaalt in eerste instantie de indeling van een voertuig in de juiste categorie. Voor het merendeel van de voertuigen zal daar ook geen discussie over zijn. Mocht er discussie zijn over toewijzing voertuigtype (bijv. bij MPV), dan wordt in gezamenlijk overleg tussen PZN en RWB bekeken in welke categorie het voertuig wordt gerangschikt.

Combinatie van voertuigindicaties

Naast de losse voertuigindicaties zijn de volgende voertuigindicaties in combinatie mogelijk:

Indicatie 1	Indicatie 2	Pers.wagen	Bus	Bus met lift
extra beenruimte	lage instap	x (voorin)		x
extra beenruimte	hoge zit		x	x
lage instap	hoge zit			x

Aandachtspunt voor Wmo-consulenten

Andere combinaties van voertuigindicaties, dan de hierboven genoemde, zijn niet toegestaan. Via de in deze richtlijn opgenomen afspraken, tezamen met de in afstemming gemaakte werkafspraken met PZN en de taxibedrijven, kunnen alle klanten worden bediend.

Combinatie rolstoel- met voertuigindicaties

Voor een (beperkt) aantal klanten met een rolstoel of scootmobiel geldt dat ze dat hulpmiddel de ene deeltaxirit wel en de andere deeltaxirit niet meenemen. En dat de klant in de gevallen dat de rolstoel niet meegenomen wordt, voor het vervoer wel specifieke voertuigindicaties behoeft.

Die mogelijkheid blijft intact. In Mybility kan dan naast de indicatie rolstoel of scootmobiel ook de specifieke voertuigindicatie worden opgenomen. Via de ritboeking wordt vervolgens bepaald welk voertuig voor komt rijden:

- Als de klant de rolstoel of scootmobiel meeneemt, dan komt automatisch een rolstoelbus voorgerezen. In dat geval vervallen de opgegeven voertuigindicaties.
- Als de klant geen rolstoel of scootmobiel meeneemt, dan heeft de klant automatisch recht op de opgegeven voertuigindicaties.

Nog vragen?

Neem contact op met Bureau Kleinschalig Collectief Vervoer, onderdeel van Regio West-Brabant:

Per mail: bureaudeeltaxi@west-brabant.eu

Telefonisch: 0900 - 202 00 32 (op werkdagen tussen 9.00 en 12.00 uur)